

Boldog Apor Vilmos

Püspöki jelmondata: „A kereszt erősíti a gyengét és szelídíti az erőset”

Győr vértanú püspöke, 1892. február 29-én született Segesváron. 1915-ben pappá szentelték a nagyváradai székesegyházban. Első fohásza: „Istenem, mivel érdemeltem ki ezt a te nagy jószágodat és szeretettedet?” Püspökként 1918-ban a Tanácsköztársaság napjaiban egymást követték a kommunisták Isten- és egyházellenes rendelkezései. A napról napra jött támadások sem tették óvatossá. A nehéz órákban emlékezett Jézus szavaira: „Ne féljete azoktól, akik megölik a testet, de a lelket nem tudják megölni.”

Nem csak szószékről tiltakozott Gyula város plébánosaként, hanem megakadályozta a vérfürdőt, melynek során Budapestről érkezett agitátorok akartak leszámolni a város „burzsoa” elemeivel. A Békés Megyei Direktórium hiába tiltotta meg az iskolában való hitoktatást, Apor Vilmos bátor kiállása és a hívek tiltakozó felvonulása hatására mégis kénytelenek újra engedélyezni a belvárosi iskolában a hittant. Ugyanígy tiltakozott püspökként a nemzetszocialista és zsidóellenes törvényekkel szemben is. Nem csak szóban, hanem az üldözöttek védelmével is. Tudatosan vállalva akár a vértanúságot is. Egyik alkalommal azt mondta: „Készen álljatok a halálra!” Egy alkalommal Hitlerrel is szembeszállt (írásban).

A II. világháború után a Hazánkat megszálló szovjet katonák, akiket hazug módon felszabadítónak kellett hívnunk, garázdálkodtak az országban, és sok nőt megerőszakoltak. 1945 márciusának utolsó napjaiban a győri püspök, Vilmos a püspökség pincéjében rejtegette a nőket, lányokat. A férfiaknak azt mondta: „Kérem, legyenek segítségemre, hiszen egyszer úgyis meg kell halni. Jobb, ha az ember ilyenkor áldozza fel az életét.” Egyik délután 5 óra tájban ittas katonák érkeztek, azzal álltak elő, hogy krumpli pucolásra szeretnék elvinni a lányokat és az asszonyokat. A püspök felajánlotta a férfiak és az idősebb nők segítségét, de a katonáknak nem tetszett az ajánlat. Ekkor dulakodásra került sor, a püspök a testével védte a fegyvert rántó katonától a nőket. Az eldördült lövések közül egy a püspök halántékát, egy a hasüregét, egy a karját sebesítette meg. A katonák valószínűleg a püspöki ruháját viselő szent ember sebeitől megborzadva elmenekültek, s így a nők megmenekültek.

Tábori vaságyon viszik ki. A megmenekült asszonyok és leányok döbbenet mondják: „Püspökatyánk! És mindezt értünk!” Ő jóságos, biztató mosollyal csak annyit válaszol: „Szívesen tettem.”

Titkára: „Püspökatyá, nagyon fáj?” Ő ujjai közt a rózsafüzérrel csak ennyit mond: „Köszönöm az Úr Jézusnak, hogy nagypénteken vele együtt érte szenvedhetek.”

Hajnalban a beteg hangosan kiabálni kezd. Újra meg újra elismétli: „Igen! Igen! Igen!” Hangja annyira erős – egy ekkora operáció után már ez is csodálatos –, hogy kihallatszik az udvarra is.

Reggel elmondja nővérének, Gizellának, aki virraszt mellette, hogy még altatáskor belső ellenkezés támadt a lelkében, úgy érezte, mintha Istennel vitakoznék. Emberi természete visszariadt a szenvedéstől, mintha azt mondaná: „Nem, nem vállalom!” De aztán később, mint Jézus az Olajfák hegyén, ő is igent mond Istennek.

Első kérdése az öt meglátogató titkárához: „Történt-e bántódásuk a hölgyeknek?” „Nem, semmi.” „Hála Istennek! Így tehát a Jó Isten elfogadta az én áldozatomat.”

Húsvétvasárnap agyhártyagyulladás lépett fel. Papot kér. Nem panaszkodik. Végző perceiben is másokra gondol. Utolsó szavai: „Még egyszer üdvözlöm papságomat. Köszönöm szerető ragaszkodásukat, s kérem, tartsanak meg emlékezetükben. Legyenek hűek az Egyházhoz, hirdessék bátran az evangéliumot. Segítsék romjaiból felépíteni szerencsétlen magyar hazánkat, és vezessék vissza az igaz útra szegény félrevezetett népünket.”

Utána fennhangon imádkozni kezd:

„Istenem, Atyám, a Te kezeidbe ajánlom lelkemet. Jézus, Mária, Szent József, legyetek énvelem, most és halálom óráján. Jézus Szentséges Szíve, bízom Benned. Fölajánlom összes szenvedésemet engesztelésül a saját bűneimért, de fölajánlom papjaimért is, híveimért, az ország vezető embereiért és ellenségeimért. Kérem az Istent, ne tulajdonítsa nekik bűnül azt, amit elvakultságukban az egyház ellen tesznek. Fölajánlom szenvedéseimet az édes magyar hazáért és az egész világért. Szent István, könyörögj a szegény magyarokért!”

